

Wydział Dyrygentury, Kompozycji i Teorii Muzyki

SYLABUS PRZEDMIOTU DO PLANU STUDIÓW
OBOWIĄZUJĄCEGO OD ROKU AKADEMICKIEGO 2026/2027

NAZWA PRZEDMIOTU	Metodyka nauczania form muzycznych
KIERUNEK <i>właściwie podkreślić</i>	- dyrygentura <u>kompozycja i teoria muzyki</u> - muzyka i media
SPECJALNOŚĆ <i>właściwie podkreślić</i>	- dyrygentura symfoniczno-operowa <u>kompozycja</u> (do wyboru) <u>kompozycja muzyki do filmu, gier i mediów</u> (do wyboru) <u>teoria muzyki</u> (do wyboru) - muzyka w komunikacji medialnej
POZIOM STUDIÓW <i>właściwie podkreślić</i>	<u>licencjackie</u> <u>magisterskie</u>
OSOBY PROWADZĄCE PRZEDMIOT:	
prof. dr hab. Elżbieta Frołowicz	
ZAŁOŻENIA, CELE ORAZ CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU:	
- W szkołach muzycznych II stopnia formy muzyczne należą do tzw. bloku przedmiotów z zakresu teorii muzyki i mogą być wybrane jako jeden z przedmiotów egzaminu dyplomowego. - Kurs form trwa w tych szkołach dwa lata i jest podzielony na cztery semestry po 2 godziny tygodniowo (tzw. podwójna jednostka lekcyjna = pjl) w każdym z nich. Na pierwsze trzy semestry przypada przeciętnie po 18 pjl. Czwarty semestr jest znacznie krótszy i trwa od 6 do 8 tygodni, ze względu na egzaminy końcowe i maturalne. - MKiDN odstąpiło od „odgórnie” zadekretowanych programów nauczania. W Centrum Edukacji Artystycznej opracowano i zatwierdzono w sierpniu 2002 roku podstawy programowe kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego. Nauczyciele prowadzący ten przedmiot opracowują więc programy indywidualnie.	
WYMAGANIA WSTĘPNE I DODATKOWE:	
Znajomość pojęć i terminów z zakresu wiedzy i analizy wybranych form muzycznych, w szczególności: jednocześnie form muzyki instrumentalnej, rondo, wariacji, fugi, formy sonatowej, koncertu. klasycznego i romantycznego.	
ZAŁECANE FAKULTATYWNE KOMPONENTY PRZEDMIOTU:	
Hospitowanie zajęć z form muzycznych prowadzonych w szkołach muzycznych II stopnia.	
BIBLIOGRAFIA PODSTAWOWA:	
M. Podhajski: <i>Formy muzyczne</i>. PWN, 1991. J. M. Chomiński: <i>Formy muzyczne</i>. T. 2, PWM 1987. M. Podhajski: <i>Cechy formy sonatowej. Muzyka fortepianowa II, Prace Specjalne 12</i>, PWSM, Gdańsk 1977.	

4. M. Podhajski: <i>Zasady analizy relacji przeciwstawności w formie sonatowej. Muzyka fortepianowa IV, Prace Specjalne 25, PWSM, Gdańsk 1981.</i>
5. M. Tomaszewski: <i>Interpretacja integralna dzieła muzycznego. AM, Kraków 2000.</i>
6. A. Jarzębska: <i>Z dziejów myśli o muzyce. Musica Iagellonica, Kraków 2002.</i>
BIBLIOGRAFIA UZUPEŁNIAJĄCA:
1. R. Bukowski: <i>Metodyka nauczania form muzycznych. PWM 1968.</i>
2. D. Wójcik: <i>ABC form muzycznych. Muzyka Iagellonica, wydanie II poprawione, Kraków 1997.</i>
3. E. Mizerska-Golonek, J. Targosz: <i>Wprowadzenie do analizy formy sonatowej. AM w Krakowie, Kraków 1987.</i>
EFEKTY UCZENIA SIĘ – WIEDZA:
1. posiada szczegółową wiedzę umożliwiającą docieranie do niezbędnych informacji dotyczących studiowanej specjalności (książki, nagrania, materiały nutowe, Internet), ich analizowanie i interpretowanie we właściwy sposób (K_W05, K_W12)
2. posiada głębokie zrozumienie wzajemnych relacji pomiędzy teoretycznymi i praktycznymi elementami studiów oraz zdolność do integrowania nabytej wiedzy (K_W14)
3. wykazuje się głębokim zrozumieniem i opanowaniem teorii pedagogiki, dającym kwalifikacje do nauczania w zakresie swej specjalności na wszystkich poziomach edukacji muzycznej (K_W17)
EFEKTY UCZENIA SIĘ – UMIEJĘTNOŚCI:
1. w sposób odpowiedzialny podchodzi do występów publicznych (K_U16)
2. posiada umiejętność praktycznego zastosowania pogłębionej wiedzy dotyczącej szerokich aspektów pedagogiki, dającą kwalifikacje do nauczania (K_U20)
EFEKTY UCZENIA SIĘ – KOMPETENCJE SPOŁECZNE:
1. rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie i potrafi inspirować oraz organizować proces uczenia się innych osób (K_K01)
2. jest w pełni kompetentnym i samodzielnym teoretykiem muzyki, zdolnym do świadomego integrowania zdobytej wiedzy w ramach szeroko pojętych działań kulturotwórczych (K_K02)

semestr przedmiotu:	I	semestr realizacji przedmiotu w toku studiów:	4
wymiar godzin:	30	ilość pkt. ECTS:	2
rodzaj zajęć <i>właściwe podkreślić</i>	- wykład <u>ćwiczenia</u> - seminarium	sposób zaliczenia <i>właściwe podkreślić</i>	- E - egzamin <u>ZO - zaliczenie z oceną</u> - Z - zaliczenie bez oceny
TREŚCI PROGRAMOWE WRAZ Z OPISEM EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:			
Treści programowe koncentrują się wokół problematyki nauczania form muzycznych, z którymi przede wszystkim stykają się uczniowie szkół muzycznych II stopnia - instrumentalisci - na lekcjach z przedmiotu głównego. Są to następujące formy: miniatury instrumentalne, fugi, sonaty, koncerty. Głównie bowiem te właśnie formy wykorzystywane są w utworach składających się na program nauczania przedmiotu głównego. Utwory muzyczne (wybór): 10 mazurków Chopina; 10 fug z <i>Das wohltemperierte Klavier</i> J. S. Bacha; - wybrane sonaty W. A. Mozarta i Beethovena (2+6); - koncerty Mozarta (A fortepianowy, KV 488; A skrzypcowy, KV 219; c fortepianowy KV 491, A klarnetowy, KV 622) – porównanie budowy ekspozycji orkiestry i solisty;			

5. koncerty skrzypcowe Beethovena i Brahmsa; koncerty fortepianowe Schumanna (a moll), Griega (a moll), Liszta (Es dur);
6. koncert nowszy (skrzypcowe: Szymanowskiego – I i Panufnika; fortepianowe: Lutosławskiego i P. Szymanowskiego).

METODY DYDAKTYCZNE:

Proces dydaktyczny obejmuje następujące ogniwa:

1. wykłady przypominające zasady analizy utworów utrzymanych w formach, wokół których koncentrować się będą zajęcia z metodyki,
2. sprawdzenie umiejętności analizy określonych utworów. Temu celowi służą cztery sprawdziany. Każdy z nich obejmuje grupę utworów, wskazanych przez prowadzącego zajęcia, należących do jednego z następujących gatunków: miniatury instrumentalne, fugi, sonaty, koncerty,
3. wykład omawiający założenia metodyczne związane z prowadzeniem lekcji z form muzycznych,
4. seminaria. Na tego rodzaju zajęciach studenci przedstawiają:
 - a. analizę utworu, który będzie przedmiotem lekcji z form muzycznych,
 - b. sformułowania zestawu pytań do uczniów, naprowadzających ich do uchwycenia zasadniczych własności omawianej formy – od ogólnej charakterystyki tej formy do spraw szczegółowych,
 - c. podsumowania fragmentów przedstawionych rozważań analitycznych,
 - d. pytania pomocnicze skierowane do uczniów, ułatwiających im powtórzenie podsumowania przedstawionego przez nauczyciela,
 - e. rekapitulacja przez nauczyciela przeprowadzonych na lekcji dociekań analitycznych.
 - f. Wystąpienie studenta jest uzupełniane i komentowane przez prowadzącego przedmiot. Podlega także ocenie.

WARUNEK ZALICZENIA KURSU WRAZ Z METODAMI I KRYTERIAMI OCENIANIA:

Warunkiem zaliczenia semestru jest uzyskanie przez studenta zaliczeń z wszystkich 4 sprawdzianów i pozytywnych ocen ze seminariów, na których przedstawiał analizy określonych utworów (minimum 2 wystąpienia). Nie stosuje się na zakończenie semestru odrębnego kolokwium zaliczającego ani egzaminu.